

Full diocesà

7 de febrer del 2016

p4 i p5 —Delegació de Catequesi: Efatà

p6 i p7 —La mort del Dr. Torras i Bages

Avui fa un segle!

Avui, 7 de febrer, fa cent anys de la santa mort del bisbe de Vic, Josep Torras i Bages. Una ocasió més que propícia per a recordar una figura memorable de l'episcopat del nostre país, també per a la nostra publicació: fou el fundador del nostre Full Diocesà, en la seva edició vigatana.

El qui va ser bisbe de Vic fou un doctor, un filòsof, un conseller clarivent i orientador del nostre poble; amb extraordinàries virtuts humanes, sacerdotals i sobrenaturals. El papa Pius X el va proclamar «bisbe típic, com el descriu l'Apòstol».

Patriarca espiritual de Catalunya, defensà un patriotisme català que no oblidà, ans al contrari, considera essencial el paper civilitzador i constructor de l'Església catòlica en els costums, la cultura i la vida familiar dels catalans. Bevent de les fonts de l'Escriptura i de sant Tomàs d'Aquino, va defensar un humanisme, una cultura que el va portar a ser un bisbe implicat en totes les qüestions humanes i per això tingué en el seu temps i durant el segle XX una gran influència. En tot hi trobava l'obra de Déu: en la seva obra filosòfica, les pastorals i també en el seu pensament polític, exposat en *La tradició catalana*. Tant de bo li tinguem més devoció, actualitzem i fem present la seva obra i el puguem veure glorificat en el catàleg dels sants, una aspiració que avui compleix un segle.



«No tinguis por: des d'ara seràs pescador d'homes»

Diumenge V durant l'any / Cicle C

Lectura del llibre d'Isaïes

L'any que morí el rei Ozies vaig veure el Senyor assegut en un tron alt i prominent. Els plec del seu mantell omplien el temple. L'assistien, drets, uns serafins que cridaven l'un a l'altre: «Sant, sant, sant és el Senyor de l'univers, tota la terra és plena de la seva glòria.» Aquell crit feia estremir els muntants de les portes i l'edifici s'omplia de fum. Jo vaig dir: «Ai de mi, no podré parlar! Jo que sóc un home de llavis impurs i visc enmig d'un poble de llavis impurs, he vist amb els meus ulls el rei, el Senyor de l'univers.» Llavors un dels serafins volà cap a mi duent amb uns molls una brasa que havia pres de l'altar. Em tocà els llavis amb aquella brasa i em digué: «Això t'ha tocat els llavis: ja ha desaparegut la teva culpa, el teu pecat ja ha estat esborrat.» Després vaig sentir la veu del Senyor que deia: «Qui enviaré? Qui ens hi anirà?» Jo vaig respondre: «Aquí em teniu: envieu-m'hi.» (6,1-2a,3-8)

Salm responsorial

Us vull cantar a la presència dels àngels, Senyor.
(Salm 137)

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint

Germans, [us recordo la bona nova que us vaig anunciar i que vosaltres acollíreu; fins ara us hi manteniu fermes i per ella obteniu la salvació. No crec pas que us convertíssi en va a la fe. Per tant, si encara ho reteniu, recordeu amb quines paraules us vaig anunciar la bona nova.] Primer de tot us vaig transmetre el mateix ensenyament que jo mateix havia rebut, és a dir, que Crist, com deien ja les Escriptures, morí pels nostres pecats, que fou sepultat i que al tercer dia, com deien ja les Escriptures, ressuscità. Que després s'aparegué a Quefes i després als dotze. Després s'aparegué a més de cinc-cents germans a la vegada; molts d'aquests encara viuen, però alguns ja són morts. Després s'aparegué a Jaume, i més tard a tots els apòstols. Finalment, el darrer de tots, com un que neix fora de temps, se m'aparegué fins i tot a mi. [Perquè jo sóc el més petit dels apòstols i ni tan sols mereixo que em diguin apòstol, perquè vaig perseguir l'Església de Déu. Però per gràcia de Déu sóc el que sóc, i la gràcia que ell m'ha donat no ha estat infructuosa. Al contrari, he treballat

més que tots, no jo, sinó la gràcia de Déu que ha treballat amb mi. Però, què hi fa?] Tant si sóc jo com si són ells, això és el que vosaltres heu cregut.

(15,1-11)

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc

En una ocasió la gent s'aglomerava sobre Jesús per escoltar la paraula de Déu. Ell, que es trobava vora l'estany de Genezaret, veié dues barques a la platja. Els pescadors n'havien baixat i rentaven les xarxes. Pujà en una de les barques, que era de Simó, li demanà que l'apartés una mica de terra, s'assegué i ensenyava la gent de la barca estant. Quan acabà de parlar, digué a Simó: «Tira endins, i caleu les xarxes per pescar.» Simó li respongué: «Mestre, ens hi hem escarrassat tota la nit i no hem pescat res, però ja que vós ho dieu calaré les xarxes.» Així que ho feren agafaren tant de peix que les xarxes s'esquinçaven. Llavors feren senyal als pescadors de l'altra barca que vinguessin a ajudar-los. Ells hi anaren, i ompliren tant les barques que quasi s'enfonsaven. Simó Pere, en veure això, es llançà als genolls de Jesús i li deia: «Senyor, allunyeu-vos de mi, que sóc un pecador.» Ni ell ni cap dels qui anaven amb ell no se sabien avenir d'una pesca com aquella. Igual passà amb Jaume i Joan, fills de Zebedeu, que eren socis de Simó. Però Jesús digué a Simó: «No tinguis por: des d'ara seràs pescador d'homes.» Llavors tornaren a terra les barques, ho deixaren tot i se n'anaren amb ell.

(5,1-11)

«Tornaren a terra les barques, ho deixaren tot i se n'anaren amb ell»

Dramàticament elegits, abundantament gratificats

Josep Molist i Rifà, prev.

Isaïes va sentir la crida quan morí el rei Ozies, un moment de trasbals polític i social a Judà. La vocació del profeta, però, neix en l'àmbit sagrat del temple de Jerusalem. El relat descriu una experiència fundant, en què ritu i mística manifesten la unitat entre totalitat i límit. L'aclamació del *Sanctus* de la missa, manllevada de la pregària jueva del matí, s'inspira en aquesta visió.

En la segona lectura, veiem com els corintis, influïts pel cosmopolitisme hel·lenista, ja han resolt a la seva manera la forma d'entendre la resurrecció, distorsionant-ne el sentit. L'apòstol, fonamentant-se en la tradició eclesial, apel·la als qui van viure en primera persona la mort i resurrecció de Jesús.

Lluc ens fa sentir la serenor i placidesa del paisatge i el treball artesà dels pescadors a redós del llac de Genesaret; probablement a la platja de Cafarnaüm. Jesús parla a la gentada des de la barca de Pere (imatge poètica i al·legòrica de l'Església) com si fos una càtedra. Talment com Isaïes davant la majestat de Déu, Simó Pere queda tocat per la força de la divinitat de Jesús. I també, com en el profeta, neix en l'apòstol el sentiment d'indignitat. Pere l'expressa amb l'actitud gestual-litúrgica d'agenollar-se, de reconèixer el pecat, del Divendres Sant. Perquè Lluc ens ha transportat a l'inici del procés de conversió de Pere. L'evangelista ens ofereix aquesta curiosa nota, quasi comercial: Simó i els fills del Zebedeu eren socis. Indicació de realisme pràctic: Jesús s'adreça a persones reals, que fan una vida normal. Però els ofereix una altra mena de negoci, més gratuït i molt més prometedor.



La imatge



La pesca miraculosa (1515-16).
Rafael. Victoria and Albert Museum (Londres).

Després d'una nit de pesca sense èxit, Jesús diu a Pere que tirin les xarxes. La pesca va ser solemne. La reacció de Pere és sentir-se miserable: «Senyor, allunyeu-vos de mi que sóc un pecador.» Jesús no el vol aclaparar, sinó que el fa superar ecomanant-li una missió fecunda: «No tinguis por: des d'ara seràs pescador d'homes.»



Agenda

Lit. hores: Setmana I

8 dilluns

—Sant Jeroni Emilià, religiós (1486-1537)
1 Reis 8,1-7.9-13 / Salm 131 / Marc 6,53-56

9 dimarts

—Santa Apol·lònia, màrtir (†249)
1 Reis 8,22-23.27-30 / Salm 83 / Marc 7,1-13

10 dimecres de Cendra

—Santa Escolàstica, verge (c.480-c.543)
—Sant Guillem, monjo
Joel 2,12-18 / Salm 50 / 2 Corintis 5,20-6,2 / Mateu 6,1-6.16-18

11 dijous

—La Mare de Déu de Lurdes
Deuteronomi 30,15-20 / Salm 1 / Lluc 9,22-25

12 divendres

—Santa Eulàlia, verge i màrtir (ss.III-IV)
Isaïes 58,1-9a / Salm 50 / Mateu 9,14-15

13 dissabte

—Sant Benigne, màrtir (†303)
Isaïes 58,9b-14 / Salm 85 / Lluc 5,27-32

14 diumenge I de Quaresma / Cicle C

—Sant Ciril, monjo, i sant Metodi, bisbe, patrons d'Europa (s.IX)
—Sant Valentí, màrtir
Deuteronomi 26,4-10 / Salm 90 / Romans 10,8-13 / Lluc 4,1-13

Efatà



Número 69

Delegació de catequesi: catequesi@bisbatvic.com – Telèfon 647 13 12 28

Comencem una Quaresma marcada per l'Any de la Misericòrdia. En aquest *Efatà* us oferim uns materials per a l'inici de la missa, donant èmfasi a l'acte penitencial. També us oferim «el carnet de la misericòrdia» perquè els infants puguin conèixer i posar en pràctica les obres de misericòrdia. Durant els cinc diumenges de Quaresma, i seguint l'Evangelí, proposem anar treballant les obres de misericòrdia i anar lliurant els adhesius corresponents.

Monicions per a l'inici de la missa

Diumenge 1r de Quaresma: Com Jesús en l'Evangelí, nosaltres també som temptats moltes vegades de pensar només en nosaltres mateixos: què menjaré, què compraré, què em posaré... El perill és reduir la vida al que tenim. La Quaresma ens crida a sortir de nosaltres mateixos, a dejunar de tantes coses i a compartir el que tenim amb els altres. Per això Jesús ens demana en les obres de misericòrdia: donar menjar al qui té fam, donar beure al qui té set, vestir el despullat, acollir els pelegrins.

- Perquè vivim tancats en nosaltres mateixos. **Senyor, tingueu pietat.**
- Perquè no donem importància a la fe. **Crist, tingueu pietat.**
- Perquè no sabem compartir. **Senyor, tingueu pietat.**

Pregària per a després de la comunió

Senyor, quan mirem al nostre voltant descobrim realitats en què els homes i dones pateixen. Feu-nos estar atents a les seves necessitats. Esforcem-nos a trobar respostes concretes que ens ajudin a construir un món on a ningú no li falti el necessari per a viure.

Diumenge 2n de Quaresma: A la muntanya del Tabor, Jesús vol ensenyar als apòstols que, encara que morirà, també ressuscitarà. Aquest és el centre de la nostra fe, la Pasqua. Déu ens ha fet per a viure per sempre. Aquest és el secret més gran que podem ensenyar i compartir amb els altres.



Disseny: Jaume Garriga

Per això, Jesús ens recorda que són obres de misericòrdia: ensenyar el qui no sap, enterrar els morts amb l'esperança de la resurrecció, pregar pels vius i pels difunts.

- Perquè ens falta esperança. **Senyor, tingueu pietat.**
- Perquè vivim entristits. **Crist, tingueu pietat.**
- Perquè pensem només en el món present. **Senyor, tingueu pietat.**

Pregària per a després de la comunió

Vós, Senyor, no ens heu fet uns éssers solitaris, formem una família, ens necessitem els uns als altres. De tots podem rebre ajuda i a tots podem ajudar. Ens fem falta, ens cal algú que ens acompanyi, que ens ensenyi, que ens faci costat, i també necessitem que algú pregui per nosaltres. Recordem aquests dies en la nostra pregària tots els qui ens envolten, tots els qui ens fan la vida una mica més fàcil, els qui caminen amb nosaltres en el treball o l'estudi i els qui ja han mort.

Diumenge 3r de Quaresma: Avui Jesús troba una figuera que, tot i ser molt grossa, no tenia fruit. A vegades vivim de l'aparença, de fer veure que... Però Jesús ens demana fruits

5 –notícies del bisbat

concrets de vida cristiana. Per això són obres de misericòrdia: corregir amb respecte el qui s'equivoca i donar bon consell a aquell que ho necessita.

- Perquè actuem pel que diran i no de cara a vós. **Senyor, tingueu pietat.**
- Perquè no sabem corregir amb amor. **Crist, tingueu pietat.**
- Perquè critiquem i no sabem aconsellar. **Senyor, tingueu pietat.**

Pregària per a després de la comunió

Demandar consell i acceptar de bon grat les correccions són un bon exercici d'humilitat. Saber donar consell i corregir el qui s'equivoca és una tasca difícil. Ens cal tenir en l'horitzó el bé de l'altre, la seva millora humana i la proposta de vida que ens ofereix Jesús. Maria, mare del bon consell, ajudeu-nos.

Diumenge 4r de Quaresma: Avui escoltarem la paràbola del Fill pròdig, Déu Pare manifesta el seu poder estimant i perdonant, i vol que nosaltres fem igual, tot i que sovint podem tenir les actituds del germà gran. Per això són obres de misericòrdia: perdonar i tenir paciència amb els errors dels altres.

- Perquè no sabem perdonar. **Senyor, tingueu pietat.**
- Perquè tractem severament els altres. **Crist, tingueu pietat.**
- Perquè no tractem els altres com voldríem ser tractats. **Senyor, tingueu pietat.**

Pregària per a després de la comunió

«Setanta vegades set, sempre.» Això és el que ens diu que perdonem. Tota una vida ens demaneu que siguem perdó per als altres. Prou coneixem les nostres ganes de fer bé

les coses, però ensopeguem una vegada i una altra al mateix lloc. El món no és perfecte ni nosaltres tampoc. Senyor, que, reconeixent-nos cada dia necessitosos de misericòrdia, acceptem amb paciència les mancances dels altres.

Diumenge 5è de Quaresma: Avui veurem com Jesús es compadeix d'una dona a qui els altres volen castigar. Jesús ens mira sempre amb tendresa i amor, també a aquells que el món margina i exclou. Per això són obres de misericòrdia: consolar el trist, visitar els presos i els malalts.

- Perquè ens pensem millor que els altres. **Senyor, tingueu pietat.**
- Perquè no sabem donar noves oportunitats. **Crist, tingueu pietat.**
- Perquè exclouem els qui són diferents. **Senyor, tingueu pietat.**

Pregària per a després de la comunió

Tenir presents i acostar-nos als qui ningú no veu. Jesús sap estar al costat dels qui estan malalts i dels qui pateixen per la mort dels qui estimen. Sovint, per a sentir-nos acompanyats no ens calen gaires paraules. Només petits gestos de tendresa o l'actitud d'escolta activa del qui sap anar més enllà de les paraules. Maria, mare del dolor i de l'esperança, sigueu per a nosaltres model de fortalesa en les proves i de tendresa envers els qui pateixen.

Adjuntem un exemplar del «carnet de la misericòrdia» per parròquia, i el trobareu per a poder-lo reproduir a: <http://www.bisbatvic.com/httpwww.bisbatvic.comcatequesi.htm>

Informacions i Agenda

Jornada Diocesana de Catequesi

Jubileu dels Catequistes.

Diumenge 13 de març a Vic (IV de Quaresma).

Jornada Diocesana d'Infants

Dissabte 16 abril St. Julià Vilatorrada (III setmana Pasqua).

Llibres



CD de música **40 dies** (català) del grup **Canta la Teva Fe** per a treballar amb joves la Quaresma.

Altres materials:

- Tríptic de les obres de misericòrdia en Català. Ed. Família de Jesús.
- DVD: La misericòrdia, seguir sus pasos. Ed. Monte Tabor (castellà i anglès)

Per comandes i informació: Tel. 93 886 93 49/ info@diacvic.com
Amb seu també a Manresa al Casal de l'Església.
Tel. 93 875 32 03 / despatx-inter-manresa@bisbatvic.com

El comiat fins al cel del Dr. Josep Torras i Bages. Avui fa cent anys

Miquel Bordas Prószyński

El dilluns 7 de febrer de 1916 expirà al palau episcopal de Vic el bisbe Torras i Bages. El Dr. Torras havia regit diligentment la seu vigatana d'ençà de la seva ordenació episcopal l'any 1899. En la seva biografia, Mn. Fortià Solà i Moreta narra curosament els darrers dies del bisbe Torras, el tràfec de personalitats civils i eclesiàstiques que el van voler acomiadar, així com les pompes fúnebres que hom li dedicà després. Tot plegat provaria la generalitzada opinió de santetat de què gaudí Torras i Bages arreu de Catalunya.

La seva malaltia

Enguany, en una societat tan secularitzada com la nostra, ens estranyen i dissortadament ens queden llunyanes les descripcions de l'acompanyament religiós als moridors en la seva darrera malaltia o dels homenatges públics de dol. Nogensmenys, si volem atansar-nos a la personalitat senzilla i tan admirable de Torras i Bages, també paga la pena recollir algunes de les seves darreres paraules o indicacions. Així, en els primers dies de malaltia comentava al prepòsit de l'Oratori, el P. Joan Ricart: «Diuen que per ara la cosa no és grave; no obstant, vostè parli'm amb tota franquesa, i no m'oculti la veritat del perill; és el meu desig de morir tal com ha de morir un bisbe.» Havent empitjorat, es preparava per a la mort i havent donat les darreres disposicions testamentàries, no volgué concretar el lloc on havia de ser enterrat: «Després de mort —deia— ja no em pertanyo.» Va rebutjar rebre anestesians o narcòtics que li alleugerissin el dolor i no acceptà altres consultes mèdiques que les ordinàries disponibles a Vic, ja que considerava que «no calen tantes coses per a un home». Demanà l'assistència espiritual incessant dels pares felipons al llit de l'agonia. Abans del desenllaç final va poder rebre solemnement el Viàtic i la Extremunció.

El dia abans del seu traspàs, diumenge 6 de febrer, reconeixia: «Ara no em sabia pas greu de morir-me.» I és que opinava que «si no fos ara, hauria d'ésser poc més endavant; val més ara, que un hom ja té la convicció feta i ha pogut preparar-se». I afegia tot seguit, de manera molt coherent amb el seu pensament constantment sostingut: «Dono gràcies a Déu, perquè m'envia la mort en aquestes circumstàncies, després d'haver-me pogut preparar, rebent tots els auxilis espirituals i prendre amb claredat les últimes



resolucions. Disposa el Ceremonial de Bisbes que el pastor, abans de sortir d'aquesta vida, faci les exhortacions conuenients. De consegüent, jo exhorto els qui m'han de succeir en el ministeri a que tinguin cura del que deixo, i facin fructificar la gràcia que he vingut a administrar en aquesta diòcesi. Us dono les gràcies per la vostra cooperació en els meus treballs. Us recomano les Ordres Religioses, els Convents, el Seminari, les parròquies i tot el que constitueix l'organisme del cos místic de Jesucrist. I com que la caritat és la substància de la Llei, us exhorto a que us estimeu

i perdoneu mútuament, i jo també us demano perdó de les ofenses que us hagi ocasionat.»

La darrera nit

Durant la darrera nit, del diumenge al dilluns, molt agitada per a ell, exclamava: «Oh, sí; que es faci la voluntat de Déu! Que dolç és estar a la creu amb Jesús!» I poc després al·ludia al pas final que li tocava fer, per la qual cosa pregava al sacerdot acompanyant que l'ajudés a resar el parenostre: «perquè l'últim acte sigui de perfet amor de Déu».

El mateix dilluns, al matí, el bisbe Torras encara tingué temps de dictar un «post scriptum» a la seva última pastoral, *La ciència del patir*, que havia acabat just abans d'enllitar-se malalt: «A la mateixa tarda en què firmarem l'anterior Carta, una dolorosa afecció ens féu ficar al llit, i ara ens porta vers el sepulcre, que incloent en si el conjunt de les ensenyances humanes, és un verdader símbol de la Ciència del patir; tot lo mundà queda desvanecut pel sepulcre; una mateixa part de l'home en queda consumida, de manera que la sabiduria és l'ànima. Per això aquell home eminent qui fou el

cardenal Enric Manning, a l'explicar l'impuls pel qual ell havia sigut conduït a la Iglésia catòlica, ell, l'escriptor eminent, confessa que lo que el guià fou la necessitat de la salvació de la pròpia ànima. Aquest fou també el nostre desig a l'escriure la present Pastoral, perquè és el desig de Jesucrist, qui no ha vingut al món a fer intel·lectuals, sinó a fer homes pràcticament virtuosos. Aquest matí han celebrat per a mi, a la Iglésia de Sant Neri, la Missa dels agnizants, Missa que està en pràctica en gran nombre de piadoses parròquies d'aquest Bisbat, i aprofitem l'oportuna ocasió per a recomanar a tots els fidels cristians aquesta piadosa pràctica de la Ciència del patir, i aprofitem també l'ocasió per a despedir-nos de tots vosaltres, demanant-vos les vostres oracions per a aquestes hores crítiques, i enviant-vos l'última i més afectuosa Benedicció.»

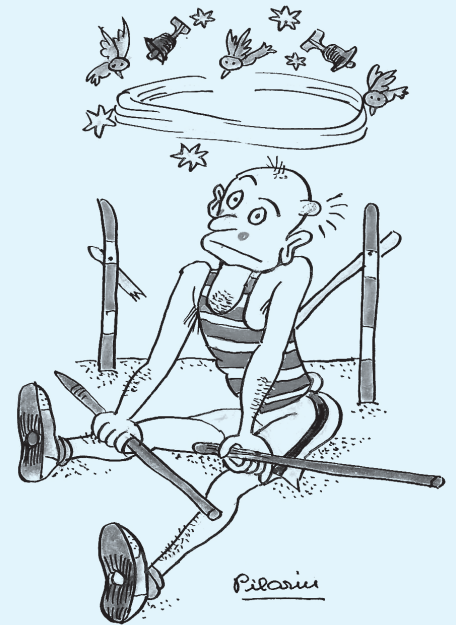
«Cupio dissolvi et esse cum Christo» (Fl 1,23). Mancaven cinc minuts per a les vuit del vespre. De la mà de la Mare de Déu, la Reina del Rosari que ell tant estimava, el nostre Patriarca creuà el llindar de l'eternitat vers la casa del Pare.



La Dita

«Qui pot i no vol, quan vol no pot»

Sebastià Codina, prev.



El que pots fer avui, no ho deixis per a demà.

Les bones ocasions no sempre fan cua per presentar-se de nou. Cal aprofitar-les. Més de quatre es planyen quan ja no hi són a temps. Per alguna cosa ens han donat el seny: per a fer-lo servir, amanyagar les oportunitats i no deixar que se'n vagin.

Sovint hem arribat a abastar algun somni no pas passatger que havíem entrellucat ja feia temps; l'hem deixat escapar. Tal volta algun imprevist ens ha barrat el pas i no hem pogut donar la camallada que faltava per a arribar-hi. L'oportunitat se n'ha anat rostos avall, i la segona, potser no aixecarà mai més el cap.





Cent anys de la mort del bisbe Josep Torras i Bages

Romà Casanova, bisbe de Vic



L'epitafi sepulcral del bisbe Torras i Bages que hi ha a la catedral diu: «Visqué santament i morí santíssimament.» I el mateix que es va pensar en el moment de la mort, resta encara en la consciència de molts dels cristians de la diòcesi de Vic i d'arreu de Catalunya. Per això no podem deixar de fer recordança de la seva persona i de la seva obra en el primer centenari de la seva mort, tot just en la diada d'avui, ja que fou al vespre del 7 de febrer de 1916 quan ell lliurava la seva ànima a l'Altíssim, a qui va voler estimar i servir de tot cor al llarg de la seva vida, com a infant, jove i adult, com a laic, prevere i bisbe.

En el seu sepulcre no manquen mai els signes de la fama de santedat

Des de l'any 1992 l'Església el venera amb el títol de venerable, ja que ell va exercir la saviesa ben unida a les virtuts heroiques. Però el desig del poble cristià és que sigui reconegut com a sant; de fet, són molts els qui s'emparen en la seva intercessió, i en el seu sepulcre no manquen mai els signes de la fama de santedat. Els bisbes de Catalunya l'any 1996, en l'escaiença dels 150 anys del seu naixement, van dir: «El Dr. Torras forma part del patrimoni

de santedat propi de Catalunya i aquest és un títol que el temps no marcarà, perquè, com diu el mateix Dr. Torras, “els sants són els homes de l'eternitat”.»

Són molts els aspectes que parlen de la riquesa immensa de la seva personalitat i de la seva vida. En aquest breu escrit vull solament parar-me en la seva etapa de bisbe d'aquesta nostra Església. Per a mi és l'etapa de la seva vida que manifesta més clarament la seva santedat, ja que es va donar del tot al servei de pastor. El seu cor sacerdotal es vessa, tant en la predicació i les cartes pastorals, abundoses —trenta-sis— i riquíssimes en contingut, com en la seva dedicació a tots els aspectes propis de l'exercici episcopal. Sobresurt, al meu entendre, la visita pastoral. Ell mateix deia: «A pesar de la fatiga que en si porta, no pot pensar lo agradable que és la Santa Visita; i així un comprèn que els Apòstols i missioners hi deixessin la vida. De tot lo del ministeri, és potser lo que acostia més a Jesucrist nostre Senyor, lo que ens posa més en contacte amb els hòmens, sense agafar res del verí del pecat... Encara que això importa alguna fatiga, si un ho sap fer purament i santament per Déu, la fatiga no se sent. Felix aquell que sap donar-se del tot a Déu i fa d'Ell tot l'objecte del seu cor i de la seva vida.»

